

โครงการแก้มลิง คลองมหาชัย-คลองสนามชัย อันเนื่องมาจากพระราชดำริ

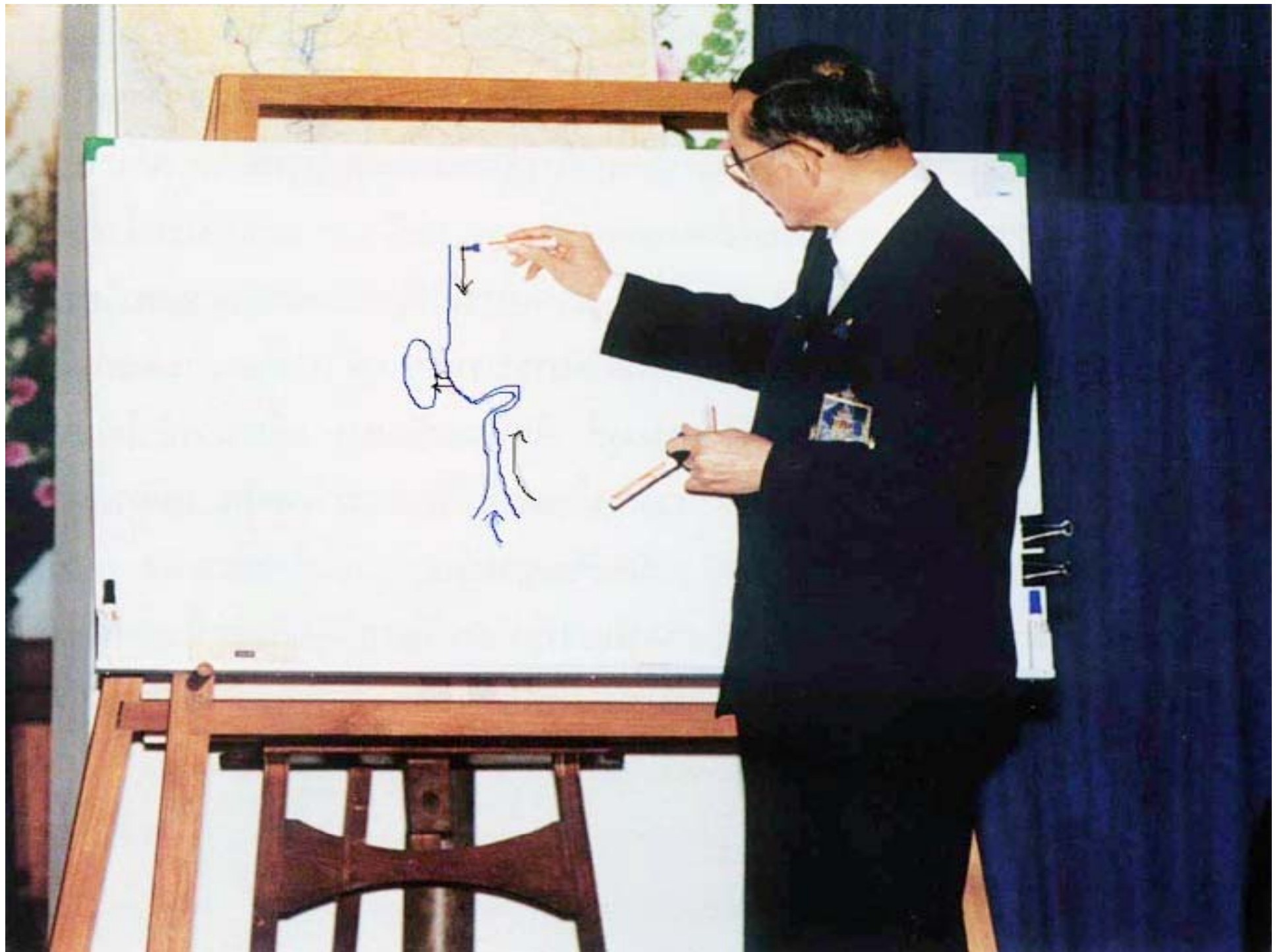
การประชุมเชิงปฏิบัติการ โครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ

จังหวัดสมุทรสาคร

วันพุธที่ 27 มกราคม 2553

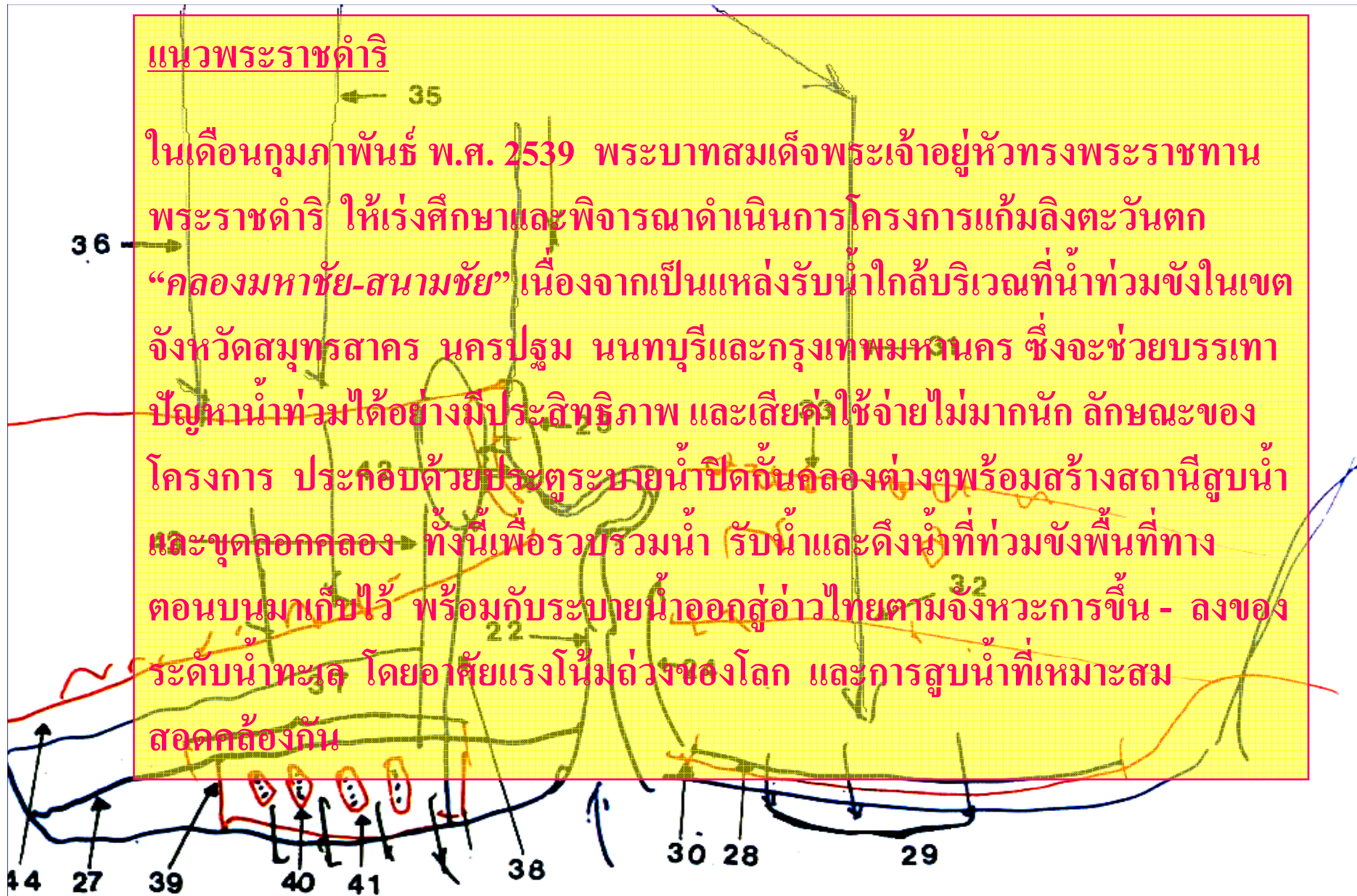

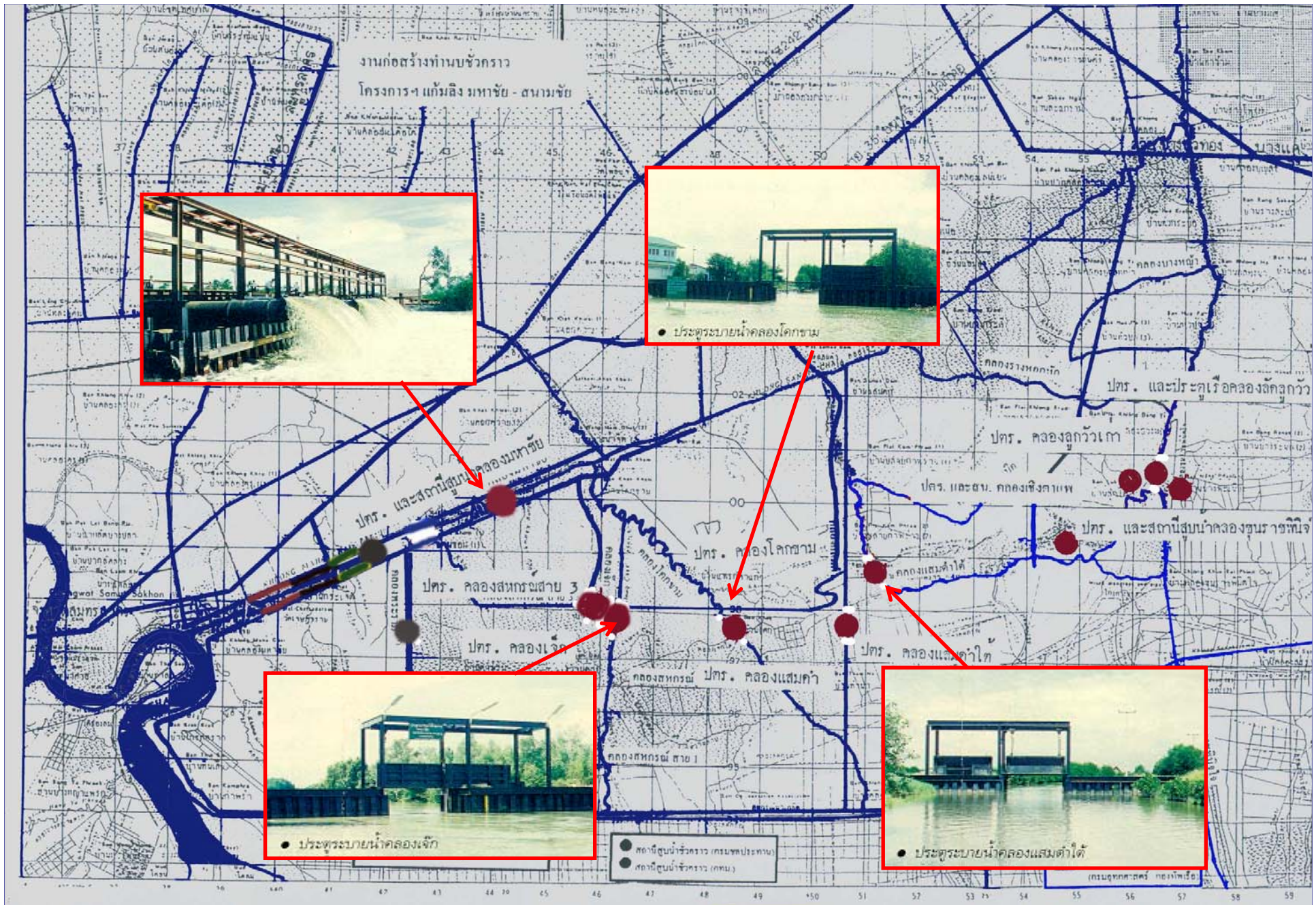
โครงการชลประทานสมุทรสาคร
สำนักชลประทานที่ 11 กรมชลประทาน
กระทรวงเกษตรและสหกรณ์

แนวพระราชดำริ

ในเดือนกุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวทรงพระราชทานพระราชดำริ ให้เร่งศึกษาและพิจารณาดำเนินการโครงการแก้มลิงตะวันตก “คลองมหาชัย-สนามชัย” เนื่องจากเป็นแหล่งรับน้ำไหลบริเวณที่น้ำท่วมขังในเขตจังหวัดสมุทรสาคร นครปฐม นนทบุรีและกรุงเทพมหานคร ซึ่งจะช่วยบรรเทาปัญหาน้ำท่วมได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเสียค่าใช้จ่ายไม่มากนัก ลักษณะของโครงการ ประกอบด้วยประตูระบายน้ำปิดกั้นคลองต่างๆ พร้อมสร้างสถานีสูบน้ำและชุดลอกคลอง ทั้งนี้เพื่อรวบรวมน้ำ รับน้ำและดึงน้ำที่ท่วมขังพื้นที่ทางตอนบนมาเก็บไว้ พร้อมกับระบายน้ำออกสู่อ่าวไทยตามจังหวะการขึ้น - ลงของระดับน้ำทะเล โดยอาศัยแรงโน้มถ่วงของโลก และการสูบน้ำที่เหมาะสมสอดคล้องกัน

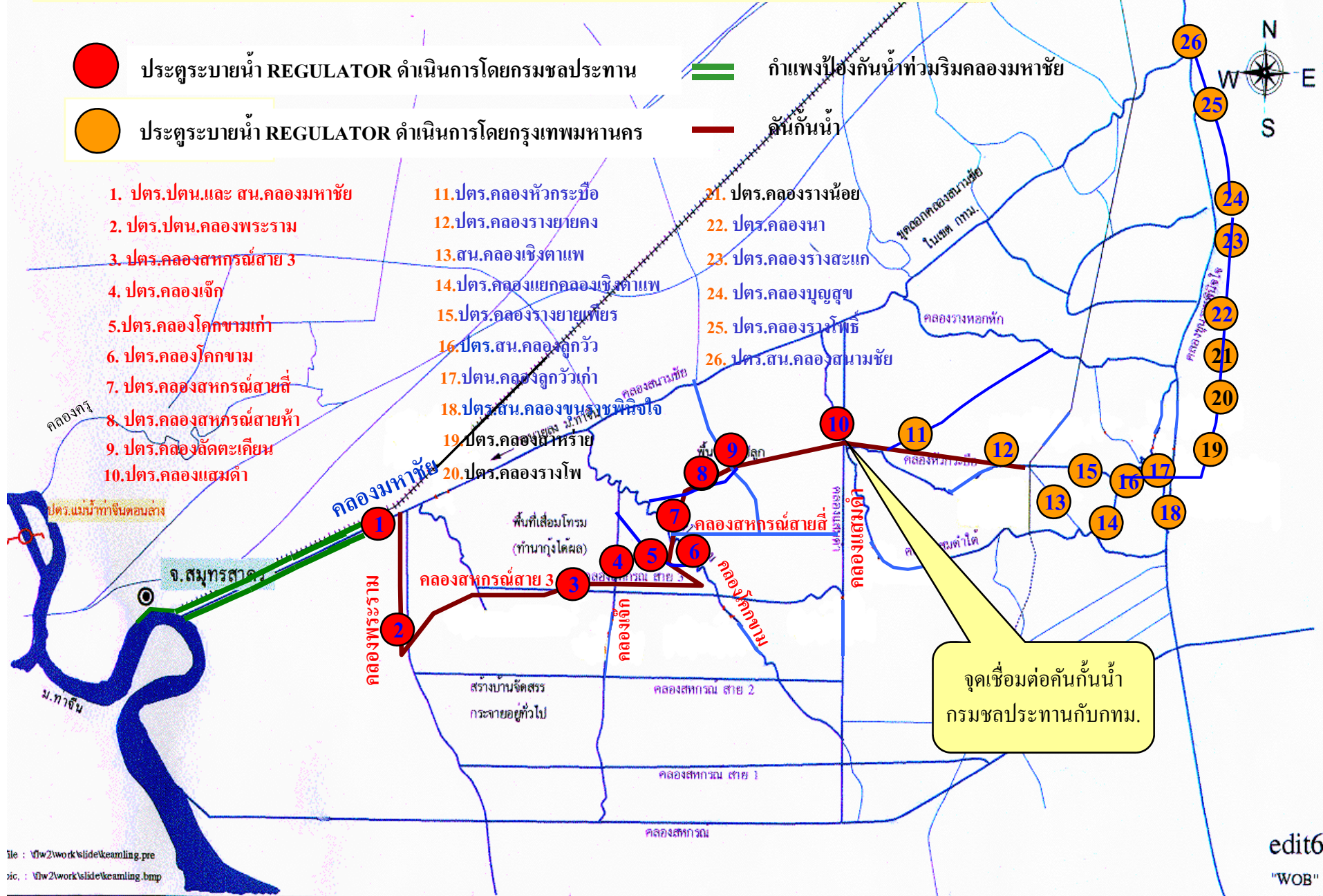
ก่อสร้างประตูประบายน้ำและสถานีสูบน้ำชั่วคราวโครงการแก้มลิง คลองมหาชัย – คลองสนามชัย (ส.ค.-ก.ย.2539)

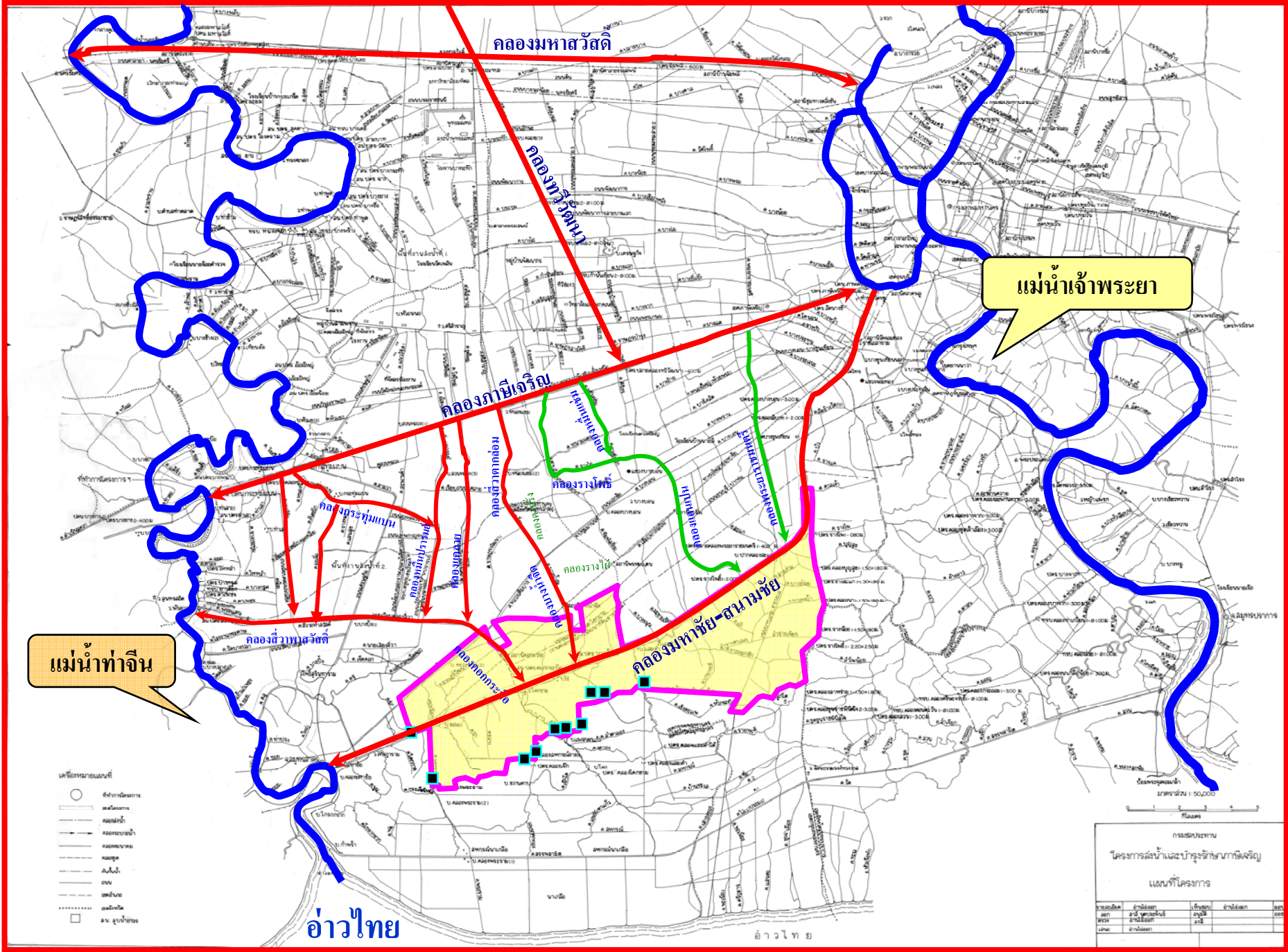
แผนที่แสดงระบบแก้มลิง / คันกั้นน้ำและอาคารบังคับน้ำ (ปัจจุบัน)

- ประตูระบายน้ำ REGULATOR ดำเนินการโดยกรมชลประทาน
- ประตูระบายน้ำ REGULATOR ดำเนินการโดยกรุงเทพมหานคร

- == กำแพงป้องกันน้ำท่วมริมคลองมหาชัย
- คันกั้นน้ำ

1. ประตู.ปตท.และ สน.คลองมหาชัย 2. ประตู.ปตท.คลองพระราม 3. ประตู.คลองสหกรณ์สาย 3 4. ประตู.คลองเจ๊ก 5. ประตู.คลองโคกขามเก่า 6. ประตู.คลองโคกขาม 7. ประตู.คลองสหกรณ์สายสี่ 8. ประตู.คลองสหกรณ์สายห้า 9. ประตู.คลองลัดตะเคียน 10. ประตู.คลองแสมดำ	11. ประตู.คลองหัวกระบือ 12. ประตู.คลองรางยายคง 13. สน.คลองเชิงตาแพ 14. ประตู.คลองแยกคลองเชิงตาแพ 15. ประตู.คลองรางยายเพียร 16. ประตู.สน.คลองลูกวัว 17. ปตท.คลองลูกวัวเก่า 18. ประตู.สน.คลองขุนรุ้งพหลโยธิน 19. ประตู.คลองน้ำทราย 20. ประตู.คลองรางโพ	21. ประตู.คลองรางน้อย 22. ประตู.คลองนา 23. ประตู.คลองรางสะแก 24. ประตู.คลองบุญสุข 25. ประตู.คลองรางโพธิ์ 26. ประตู.สน.คลองสนามชัย

คลองมหาสวัสดิ์

คลองทวีวัฒนา

แม่น้ำเจ้าพระยา

คลองภาษีเจริญ

คลองเตย

คลองรางโพง

คลองรางไผ่

คลองรางไผ่

คลองรางโพง

คลองรางไผ่

คลองมหาชัย-สนามชัย

คลองสุพรรณบุรี

คลองสุพรรณบุรี

คลองสุพรรณบุรี

คลองสุพรรณบุรี

คลองสุพรรณบุรี

คลองสุพรรณบุรี

คลองสุพรรณบุรี

คลองสุพรรณบุรี

คลองสุพรรณบุรี

คลองสุพรรณบุรี

คลองสุพรรณบุรี

คลองสุพรรณบุรี

คลองสุพรรณบุรี

คลองสุพรรณบุรี

แม่น้ำท่าจีน

- เครื่องหมายแผนที่
- สถานีสูบน้ำ
 - สถานีสูบน้ำ
 - คลองน้ำ
 - คลองระบายน้ำ
 - คลองชลประทาน
 - คลอง
 - คลองน้ำ
 - คลอง
 - คลองน้ำ
 - คลอง
 - ส.จ. อุบลราชธานี

อ่าวไทย

อ่าวไทย

กรมชลประทาน
โครงการฝายและบำรุงรักษาทางเจริญ
แผนที่โครงการ

ชั้นปีที่	จำนวน	ปีงบประมาณ	จำนวน	รวม
รวม	1	2558	1	2
งบ	1	2558	1	2
งบ	1	2558	1	2
งบ	1	2558	1	2

ปตร.ปตน.สน.มหาชัย

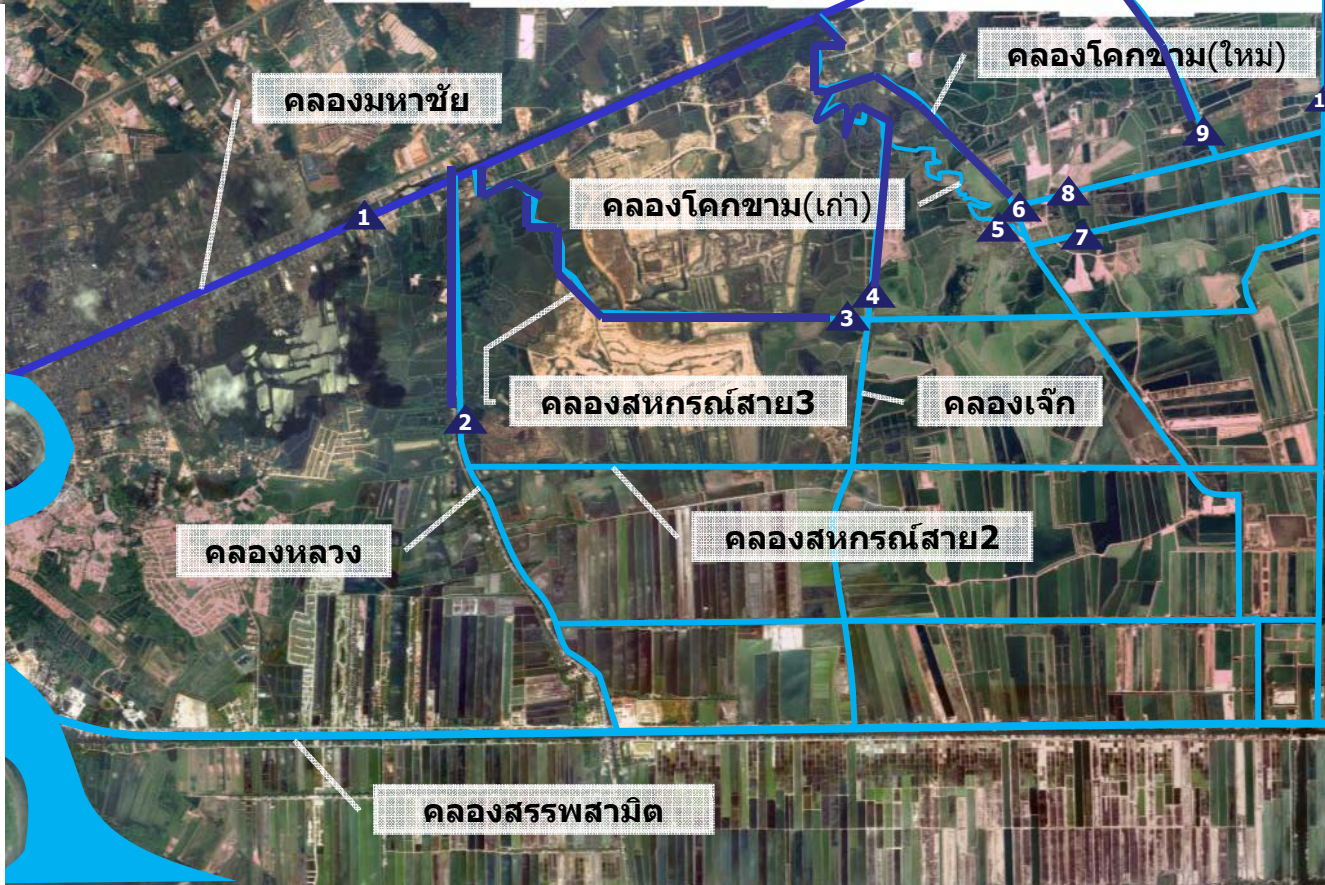
ปตร.ปตน.คลองหลวง

ปตร.คลองสหกรณ์สาย3

ปตร.คลองแสมดำ

ปตร.คลองลัดตะเคียน

ปตร.คลองสหกรณ์สาย5

ปตร.คลองเจ๊ก

ปตร.คลองโคกขามเก่า

ปตร.คลองโคกขามใหม่

ปตร.คลองสหกรณ์สาย4

การบริหารจัดการน้ำในโครงการแก้มลิง

ช่วงน้ำปกติ

จะปล่อยให้เป็นไปตามธรรมชาติ โดยการเปิดประตูระบายน้ำทั้ง 10 แห่ง เพื่อรับน้ำคุณภาพดีจากทะเลเข้ามาหมุนเวียนในระบบแก้มลิง ส่วนประตูระบายน้ำและสถานีสูบน้ำคลองมหาชัย จะมีหน้าที่บริหารจัดการน้ำเป็นหลัก ส่วนใหญ่จะเปิดประตูระบายน้ำตลอด ยกเว้นกรณีเมื่อน้ำทะเลหนุนสูงจะทำการปิดประตูระบายน้ำลง เมื่อน้ำทะเลไหลลงจะเปิดประตูระบายน้ำเพื่อระบายน้ำในคลองมหาชัยออกสู่ทะเล เป็นการหมุนเวียนน้ำให้มีคุณภาพดีขึ้น เพื่อช่วยเหลือราษฎรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมที่ทำการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกร่อย ให้สามารถประกอบอาชีพได้อย่างยั่งยืน

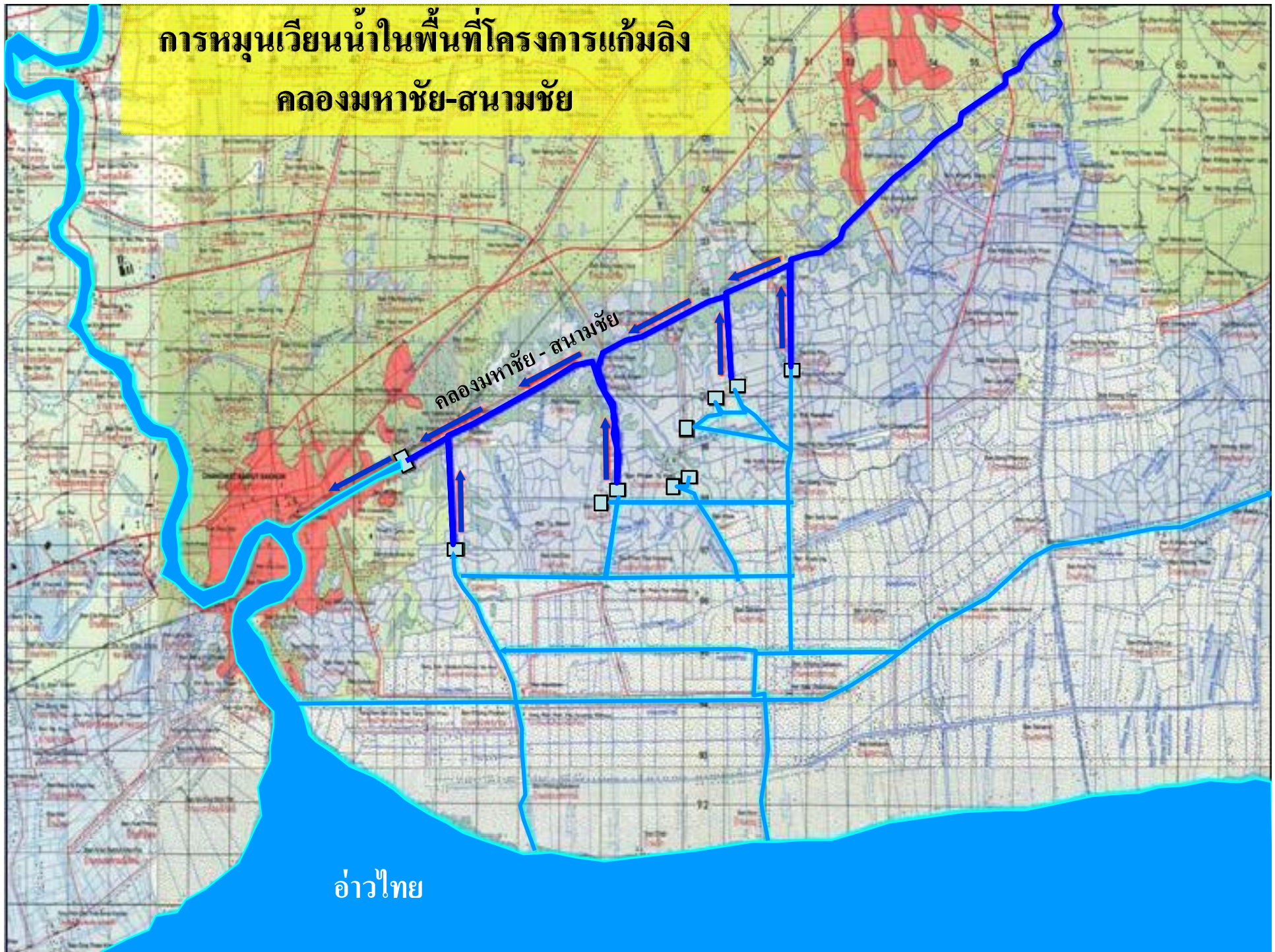
การบริหารจัดการน้ำในโครงการแก้มลิง(ต่อ)

ช่วงน้ำหลาก

จะมีการปิดประตูระบายน้ำทั้ง 10 แห่ง ในระบบแก้มลิงของกรมชลประทาน ในเขตจังหวัดสมุทรสาครทั้งหมด โดยมีการบริหารจัดการน้ำที่ประตูระบายน้ำและสถานีสูบน้ำคลองมหาชัยเป็นหลัก เมื่อระดับน้ำทะเลลดลง จะเปิดประตูระบายน้ำเพื่อระบายน้ำในคลองมหาชัยออกสู่ทะเล โดยระบบแรงโน้มถ่วงของโลก

ห้ามปิด! ตามธรรมชาติ เมื่อระดับน้ำทะเลสูงกว่าระดับน้ำในลำคลองให้ทำการปิดประตูระบายน้ำ และใช้เครื่องสูบน้ำพลังงานไฟฟ้าขนาดกำลังสูบเครื่องละ 3 ลบ.ม./วินาที จำนวน 12 เครื่อง รวมทั้งสิ้น 36 ลบ.ม./วินาที สูบน้ำออกจากคลองมหาชัย เป็นการพร่องน้ำภายในระบบแก้มลิง เพื่อจะได้ทำให้น้ำตอนบนค่อยๆ ไหลมาเต็มตลอดเวลา ส่งผลให้ปริมาณน้ำท่วมพื้นที่ลคน้อยลง

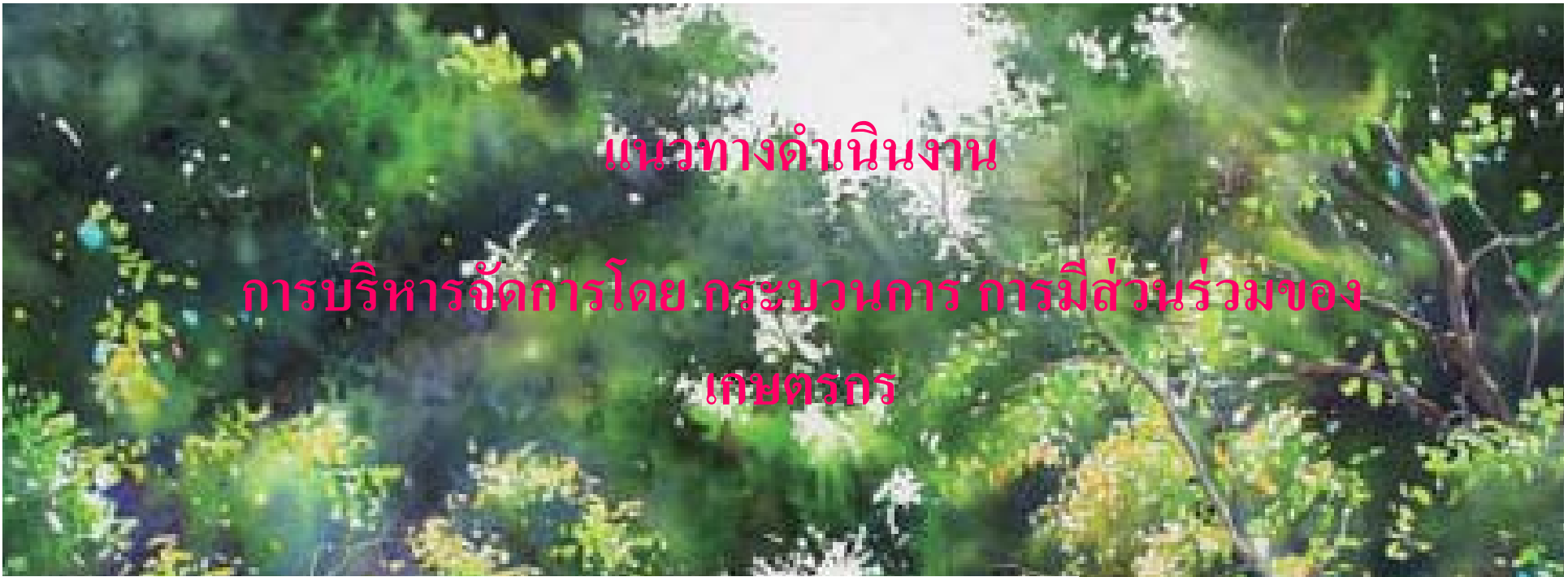
**การหมุนเวียนน้ำในพื้นที่โครงการแก้มลิง
คลองมหาชัย-สนามชัย**

อ่าวไทย

แนวทางดำเนินงาน

การบริหารจัดการโดย กระบวนการ การมีส่วนร่วมของ
เกษตรกร

กลุ่มผู้ใช้น้ำในระบบแก้มลิง

1. กลุ่มผู้ใช้น้ำคลองแสมดำ(ปตร.คลองแสมดำ)

2. กลุ่มผู้ใช้น้ำคลองลัดตะเคียน-สหกรณ์สายห้า(ปตร.คลองลัดตะเคียน - สหกรณ์สายห้า)

3. กลุ่มผู้ใช้น้ำคลองโคกขาม(ปตร.คลองโคกขามเก่า - ปตร.คลองโคกขาม - ปตร.คลองสหกรณ์สายสี่)

4. กลุ่มผู้ใช้น้ำคลองหลวง(ปตร.คลองพระราม)

5. กลุ่มผู้ใช้น้ำคลองมหาชัย(ปตร.คลองมหาชัย)

การประชุมจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำในโครงการแก้มลิง

จบการบรรยาย

ประตูระบายน้ำคลองมหาชัย-สนามชัย